

Metodologia de realizare a unui studiu privind evaluarea nevoilor investitorilor în Republica Moldova și evaluarea percepției asupra climatului investițional de către investitori

Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova (CCI) este cea mai mare asociație de business din Moldova, care reunește peste 1100 membri, întreprinderi mari, mici și mijlocii din toate ramurile economiei și este membră a Camerei de Comerț Internaționale (ICC) și Asociației Europene a Camerelor de Comerț (EUROCHAMBRES)

Sistemul CCI cuprinde 10 filiale care acordă asistența necesară companiilor, persoanelor juridice și fizice, de pe întreg teritoriul țării.

Activitatea CCI este reglementată prin Legea 393/1999 cu privire la Camera de Comerț și Industrie a RM ce confirmă statutul Camerei ca o organizație nonguvernamentală, autonomă și independentă, care reprezintă interesele în ansamblu ale întreprinzătorilor din Republica Moldova.

Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova:

- **Reprezintă** interesele mediului de afaceri atât în raport cu statul, cât și cu instituțiile internaționale;
- **Facilitează** parteneriatele strategice, orientate spre atragerea investițiilor;
- **Promovează** relațiile comerciale naționale și internaționale;
- **Contribuie** la aplicarea bunelor practici în dezvoltarea economică și socială a țării.

Conform Legii Nr. 393/1999 cu privire la Camera de Comerț și Industrie, CCI a RM îndeplinește următoarele funcții de bază: 1. Identifică parteneri în cooperarea economică și contribuie la stabilirea relațiilor economice externe; 2. ține și publică registrul comercial nestatal al membrilor săi; 3. prezintă autorităților administrației publice propuneri privind îmbunătățirea condițiilor economice și de drept ale activității de întreprinzător; 4. efectuează expertize independente ale proiectelor de acte normative privind problemele economiei, relațiilor economice externe și impozitării; 5. reprezintă interesele membrilor săi în relațiile cu autoritățile administrației publice, camerele de comerț și industrie străine și cu alte organisme internaționale; 6. eliberează certificate de origine a mărfurilor; 7. stabilește și confirmă evenimentele de forță majoră în relațiile

dintre subiecții activității de întreprinzător; 8. efectuează, din inițiativa persoanelor interesate, expertize în domeniul industriei și comerțului, exercită controlul calității și cantității mărfurilor, inclusiv a materiei prime și utilajului, prestează alte servicii specifice; organizează expoziții, târguri, conferințe și alte acțiuni legate de activitatea membrilor săi în țară și în străinătate și exercită alte funcții

În vederea realizării cu succes a termenilor de referință, CCI a RM va asigura:

- Coordonarea acțiunilor cu Agenția de Investiții și informare regulată despre mersul implementării proiectului. Din partea CCI a RM va fi desemnată persoană de contact-coordonatorul proiectului, care va asigura comunicare, schimb de informații, raportarea progreselor etc. Comunicare va fi realizată prin email, ședințe față în față și/sau online, după caz.
- Implicarea persoanelor competente din cadrul CCI Chișinău și cele 9 filiale regionale. În echipa proiectului din partea CCI a RM vor fi incluse persoane care au experiența necesară, au participat la implementarea proiectelor similare anterioare, dispun de capacitățile și cunoștințele corespunzătoare. Coordonatorul echipei va asigura comunicare internă și instruire necesară.
- Controlul calității. CCI a RM va desemna persoane responsabile pentru controlul calității datelor colectate și implementarea activităților.

Activitățile planificate și metodologia

Activitate	Metodologie
1. Crearea echipei proiectului din partea CCI a RM și elaborarea planului de acțiuni	CCI a RM va desemna echipa proiectului care va include: - Coordonatorul - Consultanți implicați în elaborarea chestionarului, analiza datelor, controlul calității datelor, elaborarea raportului. - Operatori responsabili de realizarea interviurilor și colectarea datelor - Personal de suport (specialist ITC, contabil) Echipa proiectului se va convoca în ședințe săptămânale, sau la necesitate pentru a coordona procesul și asigura comunicare internă. Responsabilitățile membrilor echipei vor fi stipulate în actul intern al CCI a RM (Ordin). Va fi elaborat Plan de acțiuni (graphic de prestare a serviciilor) care va fi prezentat Agenției de Investiții pre coordonare.

2. Elaborarea Planului de acțiuni (graphic de prestare a serviciilor)	Echipa CCI a RM va elabora un plan detaliat de acțiuni în termen de 7 zile din data semnării contractului. Proiectul va fi prezentat spre coordonare beneficiarului. Planul de acțiuni va include cel puțin acțiuni, subacțiuni, responsabili, termenii, indicatori de performanță.
2. Revizuirea documentelor și a studiilor relevante și disponibile	Echipa CCI a RM va revizui documente de politici în domeniu, acte normative și rapoarte, studii disponibile care reflectă situația actuală privind nevoile și provocările cu care se confruntă investitorii. Vor fi solicitate rapoarte, studii elaborate de Agenția de Investiții, planuri de acțiuni, și documente relevante din alte state sau regiuni. Urmarea analizei, principalele constatări vor fi discutate și validate cu Agenția Investiții.
3. Crearea/elaborarea unui chestionar complet și concis pentru evaluarea nevoilor și colectarea feedback-ului de la investitori;	Chestionarul va fi elaborat luând în considerare experiența acumulată de CCI a RM în procesul de comunicare cu mediul de afaceri și realizare de sondaje interne și cele în colaborare cu parteneri de dezvoltare. Se propun a fi elaborate mai multe versiuni pentru 1- chestionar online (versiune scurtă), 2- chestionar pentru interviuri telefonice și interviuri față în față (mai detaliate) Totodată vor fi elaborate subiecte de discuții pentru focus grupuri tematice/sectoriale. Chestionarele vor fi elaborate în Română, Engleză și Rusă. Chestionarele vor fi discutate în vederea aprobării de către Agenția Investiții.
4. Instruirea echipei care va realiza interviuri	Coordonatorul și consultanții echipei CCI a RM vor planifica și organiza sesiuni de instruire cu persoane selectate din filiale CCI a RM, care vor realiza interviuri. Totodată vor fi elaborate ghiduri cu descrierea etapelor interviului, recomandări și sfaturi pentru echipa CCI a RM. Suplimentar vor fi organizate simulări pentru interviuri cu toata echipa responsabilă.

5. Crearea/stabilirea listei de companii/investitori pentru realizarea interviurilor;	Pentru a realiza sondaj pe un grup de minimum 150 de investitori străini și locali din țară, care au o investiție realizată și activă de cel puțin 1 milion EUR, echipa CCI a RM va elabora lista cu potențiali participanți la interviuri, care va include cel puțin 300 de investitori (luând în considerare că nu toți vor fi disponibili sau deschiși pentru participare la interviuri). Echipa CCI a RM va asigura selectarea investitorilor din toate ramurile economiei și toate regiunile țării, fiind implicați cele 9 filiale ale CCI a RM. CCI a RM. Totodată, se va asigura o acoperire sectorială transversală, inclusiv în sectoarele auto, electronice, industrie ușoară, energie, agroalimentar, IT, BPO, industrie creativă, telecomunicații, producție farmaceutică, turism medical, materiale de construcție și hoteluri. CCI a RM va lucra cu surse de informații accesibile (Registrul membrilor CCI a RM, care include circa 1100 de companii, Registrul importatorilor/exportatorilor, Registrul producătorilor care deține CCI a RM în calitate de instituție care confirmă statut de producător, alte surse oficiale de informații). Informațiile colectate la această etapă vor include: denumirea companiei, domeniul de activitate, datele de contact și locația (adresa companiei), valoarea investiției realizate (după caz). Proiectul listei finale va fi verificat de persoane responsabile de controlul calității și ulterior prezentat Agenției de Investiții pentru validare.
6. Desfășurarea interviurilor	CCI a RM va lansa sondaj online în care va fi posibilitatea indicării datelor de contact în cazul în care persoana este deschisă spre interviu mai detaliat față în față. Concomitent vor fi lansate interviuri telefonice și față în față în toate regiunile țării, pe platforma celor 9 filiale regionale ale CCI a RM. Interviuri față în față vor fi desfășurate preferabil la sediul companiei, și după caz la sediul CCI a RM, unde companiile vin pentru participare la evenimente sau obținerea actelor necesare la export, perfectate de CCI a RM. Vor fi contactați persoane preponderent la nivel de management. La solicitare, CCI a RM va acorda asistență în realizarea interviurilor atunci când interviurile vor fi conduse de personalul Agenției de Investiții), oferind suport administrativ în timpul întâlnirilor (colectarea notițelor, procesarea feedback-ului, analiza datelor, coordonarea agendei etc.). Echipa va organiza focus grupuri pe cele mai importante sectoare ale economiei. Rezultatele tuturor interviurilor vor fi introduse pe platforme online în vederea procesării.

7. Crearea/elaborarea unui studiu bazat pe feedback-ul colectat privind evaluarea nevoilor investitorilor și percepția asupra climatului investițional; Identificarea punctelor forte ale climatului investițional, precum și riscurile și vulnerabilitățile acestuia; Identificarea factorilor cheie care influențează deciziile legate de investiții sau retragerea acestora; Identificarea nevoilor de suport din partea Agenției Invest Moldova și altor instituții pentru a asigura o capacitate mai mare de atragere a noi investitori și de susținere a celor existenți în Moldova, precum și facilitarea expansiunii investițiilor.	În baza rezultatelor sondajului Coordonatorul și consultanții vor elabora un raport detaliat, care va include analiza pe fiecare întrebare în parte, dar și concluzii sistematizate. Raportul va include scopul, contextul efectuării, metodologia, rezultate prezentate în forma grafică și narativă. Va fi expusă analiza detaliată și comprehensivă a datelor, implicit analiza SWOT identificați factorii cheie care influențează deciziile legate de investiții sau retragerea acestora; În baza analizei vor fi formulate concluzii privind nevoile investitorilor și percepția asupra climatului investițional. În capitol aparte vor fi identificate nevoile de suport din partea Agenției Invest Moldova și altor instituții pentru a asigura o capacitate mai mare de atragere a noi investitori și de susținere a celor existenți în Moldova, precum și facilitarea expansiunii investițiilor. Beneficiarului vor fi prezentate Datele brute și disociate pe fiecare sondaj realizat, inclusiv detalii ale companiei.
8. Elaborarea raportului final	Un raport final în limba engleză care va include, printre altele, un rezumat executiv, o scurtă descriere a metodologiei, o prezentare a situației investitorilor străini în Republica Moldova, prezentarea grafică și tabelară a rezultatelor sondajului, recomandări și analiza datelor administrative disponibile (altele decât cele colectate prin sondaj), va fi prezentat spre coordonare Agenției de Investiții.

04.02.2025

Calenic Natalia,

Vicepreședinte CCI a RM